

LAINGSBURG MUNISIPALITEIT

ELEKTRISITEITSVOORSIENINGSVERORDENING

Woordomskrywing

1. In hierdie verordening, tensy dit uit die samehang anders blyk, het 'n uitdrukking waaraan 'n betekenis in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993) en die Plaaslike Regering: Wet op Eiendomsbelasting (2001) geheg is, die betekenis aldus daaraan geheg en beteken:

“aankoopbewys”, die dokument deur die raad uitgereik as bewys dat, onderhewig aan die bepalings van hierdie verordening, 'n bepaalde aantal eenhede teen 'n bepaalde tarief vir 'n bepaalde begrotingsmeter aangekoop is;

“beheerpunt”, die punt waar die installasie op of in 'n perseel deur 'n verbruiker aan- of afgeskakel kan word;

“begrotingsmeter”, 'n instrument deur die raad geïnstalleer by die toevoerpunt of enige ander punt op die raad se verspreidingstelsel of die installasie van 'n verbruiker deur middel waarvan die toevoer deur 'n verbruiker verkry kan word deur die invoer van inligting soos vervat in die aankoopbewys;

“bewoner”, met betrekking tot enige perseel beteken:

- a) enige persoon wat die grond of perseel werklik bewoon of beheer, sonder om te let op die okkupasiereg van sodanige persoon;
- b) enige persoon wat regtens geregtig is om sodanige perseel te bewoon;
- c) in die geval van persele wat onderverdeel is en aan loseerders en/of huurders verhuur word, die persoon wat die losiesgeld en/of huurgeld ontvang, hetsy vir eie rekening of as agent vir iemand wat daarop geregtig is;
- d) Indien die raad nie kan vasstel wie sodanige persoon is nie, sal die persoon wat geregtig is op die voordelige gebruik van die eiendom geag word die bewoner te wees;
- e) enige persoon wat met die beheer of bestuur van die perseel belas is;

“departement”, die elektrotegniese dienste van die raad;

“dienstarief”, die lys van tariewe vir elektrisiteitsdienste soos van tyd tot tyd deur die raad by wyse van besluit bepaal;

“eienaar”, met betrekking tot onroerende eiendom, behoudens die bepalinge van Artikel 51 van die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet 95 van 1986) en die Plaaslike Regering: Wet op Eiendomsbelasting (Wet Nr. 2001), die persoon wat in ‘n registrasiekantoor geregistreer is as die eienaar van daardie eiendom. Met dien verstande dat waar ‘n raad die eienaar is van eiendom wat verhuur word, die huurder vir die doeleindes van hierdie verordening beskou word as die eienaar van sodanige eiendom. Met dien verstande verder dat waar die eienaar van die eiendom:

- (a) sterf;
- (b) se boedel gesekwestreer word;
- (c) sy boedel afstaan tot voordeel van sy skuldeisers;
- (d) onder kuratele is as gevolg van ‘n hofbevel;
- (e) ‘n maatskappy is wat gelikwideer of onder geregtelike bestuur geplaas word;
- (f) ‘n beslote korporasie is wat gelikwideer word; of
- (g) ‘n vennootskap is wat gesekwestreer word;

die betrokke eksekuteur, administrateur, trustee, regverkrygende, kurator, likwidateur of geregtelike bestuurder, na gelang van die geval, beskou word as die eienaar van die betrokke belasbare eiendom;

“elektriese installasie”, enige masjinerie, in of op ‘n perseel, wat gebruik word vir die oorbring van elektrisiteit vanaf ‘n beheerpunt na ‘n verbruikerspunt waar ookal op die perseel, met inbegrip van enige artikel wat deel uitmaak van sodanige installasie ongeag of dit deel van die elektriese stroombaan is of nie, maar met uitsluiting van:

- (a) enige masjinerie van die raad wat verband hou met die lewering van elektrisiteit op die perseel;
- (b) enige masjinerie wat gebruik word vir die oorbring van elektrisiteit waarvan die spanning nie 50V mag oorskry nie waar sodanige elektrisiteit nie van die hooftoevoer van die raad verkry word nie;
- (c) enige masjinerie wat elektriese energie in telekommunikasie-, televisie- of radio-stroombane oorbring;
- (d) ‘n elektriese installasie in ‘n voertuig, vaartuig, trein of vliegtuig;

“geakkrediteerde persoon”, ‘n persoon wat ingevolge die Installasie Regulasies as ‘n elektriese toetser vir enkelfase, ‘n installasie-elektrisiën of ‘n meester-installasie-elektrisiën, na gelang van die geval, geregistreer is;

“gebruikskode”, die gebruikskode soos goedgekeur deur die hoofinspekteur ingevolge die bepalings van die toepaslike regulasies wat ingevolge die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993) afgekondig is;

“identiteitsdokument”, die dokument waarna in die Wet op Identifikasie, 1997 (Wet 68 van 1997) verwys word;

“hoof: elektrotegniese dienste”, die persoon wat kragtens die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993) met die toesig oor die raad se elektrisiteitsdepartement belas is of enige ander persoon wat behoorlik gemagtig is, om namens hom op te tree;

“inspekteur of gemagtigde amptenaar” die hoofuitvoerende beampte, stadshoof: elektrotegniese dienste, stadshoof finansiële beampte, gesondheidsbeampte of enige persoon wat in verband met die toepassing of uitvoering van hierdie regulasies deur die raad aangestel is of enige persoon wat deur genoemde beamptes (in terme van die raad se delegasies) gemagtig is om namens hulle op te tree;

“installasie regulasie”, die Elektriese Installasie Regulasies gepubliseer by Goewermentskennisgewing Nr. R2920 van 23 Oktober 1992;

“installeerwerk”, die installering, uitbreidings, wysiging of herstel van ‘n elektriese installasie, met inbegrip van die aansluiting van masjinerie by die toevoerterminale van sodanige masjinerie;

“kalendermaand”, enige maand ongeag die aantal dae waaruit dit bestaan wat begin 12-uur middernag van die laaste dag van die voorafgaande maand tot 12-uur middernag van die laaste dag van die betrokke maand;

“meter”, ‘n meetinstrument deur die raad geïnstalleer by die toevoerpunt of enige ander punt op die raad se verspreidingstelsel of die elektriese installasie van die verbruiker vir die doel om die verbruiker se verbruik van elektrisiteit te meet;

“perseel”, enige gebou, kamer, hut, skuur, tent of enige ander bouwerk bo, op of onder die grondvlak, tesame met die grond waarop dit geleë is en die aangrensende grond wat in verband daarmee gebruik word of enige grond sonder geboue;

“raad”, die Laingsburg Munisipaliteit en sy gedelegeerdes wat, onderhewig aan die bepalings van die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987) ‘n onderneming bedryf vir die voorsiening van elektrisiteit in

die gebied omvat deur en ingesluit by die munisipale grense van die raad;

“sertifikaat van nakoming”, ‘n sertifikaat in die vorm soos voorgeskryf in die Installasie Regulasies, uitgereik deur ‘n geakkrediteerde persoon ten opsigte van ‘n elektriese installasie of ‘n gedeelte daarvan;

“munisipale bestuurder”, die persoon wat deur die raad in die hoedanigheid aangestel is of enige persoon wat in die pos waarneem of deur die raad gemagtig is om namens hom op te tree;

“hoof-finansiële beampte”, die persoon wat deur die raad in die hoedanigheid aangestel is of enige persoon wat in die pos waarneem of deur die raad gemagtig is om namens hom op te tree;

“toevoer”, die voorsiening van elektrisiteit aan ‘n verbruiker deur die aansluiting van ‘n elektriese installasie by die elektrisiteitstoevoer van die raad;

“toevoerpunt”, die punt waar die raad se elektrisiteitstoevoer by ‘n elektriese installasie op ‘n perseel aangesluit is;

“toevoerterminale”, met betrekking tot masjinerie wat as ‘n volledige eenheid geïnstalleer is, die terminale of verbindingsklampe aan sodanige masjinerie waar die eksterne geleiers wat die masjinerie van elektrisiteit voorsien, eindig of verbind word;

“uitgangspunt”, enige eindpunt van ‘n elektriese installasie wat voorsien is vir die aansluiting van enige elektriese masjinerie sonder die gebruik van gereedskap;

“verbruiker”, enige persoon wat elektrisiteit verbruik wat deur die raad verskaf word, of, as daar geen sodanige persoon is nie, die eienaar van die perseel en vir die toepassing van hierdie verordening beteken dit die gebruiker of huurder van die elektriese installasie;

“verbruikersaansluiting”, alle drade, kables of ander apparaat deur die raad voorsien en geïnstalleer tussen die hoofstroombane en die uitgangsterminale van die meter of begrotingsmeter vir doeleindes van die voorsiening van elektrisiteit aan ‘n verbruiker en indien, ‘n meter of begrotingsmeter nie op die verbruiker se perseel geïnstalleer is nie, alle drade, kables of ander apparaat geïnstalleer tussen die hoofstroombane en die hoofsekerings of stroombreker;

“verbruikersooreenkoms”, ‘n ooreenkoms in die vorm soos van tyd tot tyd deur die raad bepaal, wat deur die verbruiker, die eienaar van ‘n perseel of ‘n persoon wat namens hom of haar optree voltooi en onderteken moet word alvorens elektrisiteit aan die betrokke installasie (met uitsondering van ‘n begrotingsmeter) verskaf word;

“verbruikerspunt”, enige uitgangspunt of die toevoerterminale van masjinerie wat nie met ‘n uitgangspunt verbind is nie en wat elektriese energie in ‘n ander vorm van energie omsit; met dien verstande dat in die geval van ‘n masjinerie wat vir enige spesifieke doel as ‘n volledige eenheid geïnstalleer is, die verbruikspunt die toevoerterminale is waarmee die masjinerie-eenheid vir daardie doel toegerus is;

“verbruikstarief”, die lys van goedgekeurde tariewe vir die verbruik van elektrisiteit wat die raad gemagtig is om van verbruikers te vorder, soos gespesifiseer in die lisensie uitgereik deur die Nasionale Elektrisiteitsreguleerder ingevolge die bepalings van die Elektrisiteitswet, 1987.

Aansoek om en voorwaardes van toevoer

- 2.(1) Aansoek om ‘n toevoer moet by die hoof: elektrotegniese dienste en in ‘n vorm deur hom voorgeskryf, gedoen word.
- (2) Niemand mag gebruik maak of voortgaan om gebruik te maak van toevoer van elektrisiteit van die raad nie, tensy of totdat daardie persoon aansoek gedoen het, welke aansoek goedgekeur moet wees, vir sodanige toevoer van die raad.
- (3) Die hoof: elektrotegniese dienste kan vereis dat, voordat daar ‘n aanvang geneem word met enige installasiewerk, ‘n elektriese kontrakteur of permithouer, ‘n terreinplan wat die relatiewe posisies van die hoofgebou, grense en aangrensende strate aandui, asook ‘n diagram en spesifikasies wat in detail die besonderhede van enige voorgenome bouwerk, verandering, uitbreiding of herstelwerk aan enige elektriese installasie aantoon vir goedkeuring aan hom voorlê en waar sodanige plan, diagram of spesifikasies vereis word, mag daar nie met die voorgestelde werk ‘n aanvang geneem word nie totdat genoemde plan of spesifikasie deur die hoof: elektrotegniese dienste goedgekeur is nie.
- (4) Behoudens die bepalings van hierdie verordening, sal die raad ‘n toevoer voorsien binne ‘n redelike tyd nadat aansoek daarom gedoen is. Die hoof: elektrotegniese dienste sal teen betaling van die gelde ooreenkomstig die dienstarief, die aantal meters voorsien wat hy nodig ag.
- (5) Alle apparaat, toerusting en materiale tot by die toevoyerpunt, soos omskryf in artikel 19, bly die eiendom van die raad ongeag of dit deur die raad of die verbruiker voorsien is.
- (6) Die deurlopende voorsiening van ‘n toevoer aan ‘n verbruiker is onderhewig aan die nakoming van die voorsieningsvoorwaardes vervat in hierdie verordening. Die nie-nakoming van die voorwaardes is ‘n

oortreding en kan die raad die toevoer aan sodanige verbruiker afsluit ooreenkomstig die bepalings van artikel 11.

Verbruikersooreenkoms en sertifikaat van nakoming

3.(1) Geen toevoer sal voorsien word nie, tensy:

- (a) 'n sertifikaat van nakoming vir die installasie, uitgereik deur 'n geakkrediteerde persoon, aan die raad voorgelê is; met dien verstande dat die bepaling slegs van toepassing is op nuwe installasies, die uitbreiding/verandering van bestaande installasies en die verandering van eiendomsreg van die betrokke perseel;
- (b)
  - (i) 'n verbruikersooreenkoms, behoorlik voltooi, aan die hoof finansiële beampte of sy gemagtigde voorgelê is. Die voornemende verbruiker moet minstens sewe dae skriftelike kennis gee van sy voorneme om sodanige ooreenkoms met die raad aan te gaan en moet by ondertekening van die ooreenkoms, sy of haar identiteitsdokument voorlê. Die raad kan na keuse 'n verbruikersooreenkoms met die eienaar, die verbruiker of 'n persoon wat namens hom of haar optree, aangaan;
  - (ii) slegs natuurlike persone bo die ouderdom van 21 jaar en/of wat handelingsbevoeg is, mag 'n ooreenkoms met die raad aangaan;
  - (iii) insolvente en ander persone wat nie handelingsbevoeg is nie, kan slegs met die toestemming en bystand van sy/haar kurator of wettige voog 'n ooreenkoms aangaan, mits sodanige kurator of wettige voog onderneem om die volle rekening te betaal in geval van wanbetaling;
  - (iv) indien die eienaar/verbruiker nie 'n natuurlike persoon is nie, moet 'n magtiging om die ooreenkoms aan te gaan, voorgelê word;
  - (v) 'n identiteitsdokument moet persoonlik by ondertekening van die ooreenkoms voorgelê word;
  - (vi) dit word nie van partye wat binne gemeenskap van goedere getroud is, vereis dat albei partye die ooreenkoms onderteken nie, maar albei partye word afsonderlik en gesamentlik aanspreeklik vir die betaling van rekening gehou; en
- (c) die nodige deposito soos vereis ingevolge artikel 6 betaal is.

Beëindiging van verbruikersooreenkoms

- 4.(1) Behoudens die bepalings van artikel 11 en 12 kan enige verbruikersooreenkoms deur die verbruiker, sy gemagtigde verteenwoordiger, of deur die raad beëindig word, deur skriftelike kennisgewing met dien verstande dat indien sodanige kennisgewing die uitwerking het om 'n ooreenkoms op 'n Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag op te hef, sodanige beëindiging slegs op die eersvolgende dag wat nie 'n Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag is nie, in werking tree.
- (2) Indien 'n eienaar of verbruiker in gebreke gebly het om ooreenkomstig die bepalings van subartikel (1) kennis te gee, bly hy aanspreeklik vir die elektrisiteitsverbruik totdat dienooreenkomstig kennis gegee is.

Voortsetting van toevoer aan nuwe verbruiker

- 5.(1) Behoudens die bepalings van artikel 3(1) en ten einde voorsiening te maak vir die voortsetting van die toevoer, kan die raad, by beëindiging van enige verbruikersooreenkoms, 'n nuwe verbruikersooreenkoms met enige voornemende verbruiker sluit wat vir die voortsetting van die toevoer voorsiening maak, ooreenkomstig die bepalings van enige wette, verordeninge, tariefskodes en voorwaardes wat in hierdie verordeninge vervat is, soos van tyd tot tyd deur die raad goedgekeur.
- (2) Op die datum van beëindiging van die vorige ooreenkoms, word 'n meterlesing gedoen en die nuwe verbruiker in subartikel (1) genoem is daarna aanspreeklik vir betaling van alle verbruik.

Deposito's

- 6.(1) (a) Uitgesonderd in die geval van die Regering van die Republiek van Suid-Afrika (met inbegrip van die Wes-Kaapse Provinsiale Administrasie, die Suid-Afrikaanse Posdiens, TELKOM en TRANSNET) of 'n ander klas verbruiker deur die raad goedgekeur, moet elke aansoeker om 'n toevoer, voordat sodanige toevoer geskied, by die raad 'n bedrag geld stort, wat na die mening van die hoof finansiële beampte gelykstaande is aan die koste van die waarskynlike maksimum elektrisiteitsverbruik van die aansoeker gedurende enige twee of soveel meer agtereenvolgende maande as wat die raad bepaal.
- (b) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (1)(a) kan die hoof finansiële beampte, as sekuriteit vir die betaling van enige bedrag wat die aansoeker verskuldig mag word vir elektrisiteitstoevoer, in stede van die betaling van 'n bedrag geld

as deposito, 'n waarborg van 'n goedgekeurde bank of ander finansiële instelling aanvaar vir 'n bedrag wat bereken word soos in subartikel (1)(a) bepaal; met dien verstande dat die totale bedrag van sodanige waarborg nie minder as R5,000.00 mag bedra nie. Geen rente is deur die raad op enige bedrag geld wat in kontant as deposito gestort is, betaalbaar nie.

- (2) Die hoof-finansiële beampte kan te eniger tyd wanneer daar bevind word dat die deposito of waarborg vir die toepassing van subartikel (1) ontoereikend is, van 'n verbruiker vereis dat hy die deposito of waarborg deur hom verskaf, verhoog, tot hoogstens vier maande maksimum verbruik, in welke geval die verbruiker binne dertig dae nadat dit van hom vereis word, by die raad die bedrag moet stort, by gebreke waarvan die raad die toevoer kan staak.
- (3) Enige bedrag wat deur of namens 'n verbruiker gestort is, word, wanneer dit opgeëis word, binne sestig dae na die beëindiging van die verbruikersooreenkoms, terugbetaalbaar, met dien verstande dat die raad geregtig sal wees om enige bedrag, wat die verbruiker aan die raad verskuldig mag wees ten opsigte van dienste voorsien, van die deposito mag verhaal.
- (4) (a) Behoudens die bepalings van subartikel (3), moet enige persoon wat 'n terugbetaling van 'n deposito of gedeelte daarvan eis:
  - (i) die kwitansie wat vir betaling van die deposito uitgereik is, oorhandig, of
  - (ii) indien sodanige kwitansie nie beskikbaar is nie, 'n kwitansie deur die raad voorgeskryf, onderteken vir terugbetaling aan hom van sodanige deposito of 'n gedeelte daarvan, en hy moet die hoof-finansiële beampte tevrede stel dat hy die persoon is wat daarop geregtig is.
- (b) Indien 'n deposito of 'n gedeelte daarvan ooreenkomstig subartikel (1) terugbetaal is, is die raad kwytskeld van enige verdere aanspreeklikheid daarvan.
- (c) Nieteenstaande enige ander bepaling van hierdie verordening word 'n deposito of gedeelte daarvan ooreenkomstig artikel 6(3) bereken verbeur, indien dit nie binne 'n tydperk van twaalf maande vanaf die datum van beëindiging van die verbruikersooreenkoms deur die verbruiker opgeëis word nie.
- (5) Indien 'n verbruiker by die raad aansoek doen om 'n toevoer van hoër kapasiteit as wat hy ontvang en sodanige aansoek goedgekeur word, kan die hoof-finansiële beampte vereis dat die verbruiker 'n hoër deposito betaal of 'n groter waarborg ingevolge subartikel (1) en (2) verskaf, voordat sodanige toevoer toegestaan word.

Rekenings

- 7.(1) Die hoof-finansiële beampte stuur ten opsigte van elke meterleestydperk aan elke verbruiker 'n rekeningstaat waarin die bedrag verskuldig vir elektrisiteitsverbruik bereken ooreenkomstig die verbruikstarief, aangetoon word, welke bedrag aan die raad betaal moet word voor of op die betaaldatum in die rekeningstaat vermeld.
- (2) Die hoof-finansiële beampte kan, gedurende enige meterleestydperk, aan die verbruiker 'n voorlopige rekeningstaat stuur ten opsigte van 'n gedeelte van sodanige tydperk, welke gedeelte so na as wat praktiese moontlik is gelyk aan 'n tydperk van dertig dae moet wees. Die bedrag wat in sodanige rekeningstaat verskyn, word vasgestel soos bepaal in subartikel 3(a) en die hoof-finansiële beampte moet so gou doenlik na die meteraflesing aan die einde van sodanige tydperk aan die verbruiker 'n rekeningstaat stuur, gebaseer op die werklike gemete verbruik gedurende daardie tydperk, met inagneming van enige bedrag wat deur hom op 'n voorlopige rekening, soos vermeld, betaal is.
- (3) (a) Die bedrag wat in 'n voorlopige rekeningstaat in subartikel (2) gemeld word, word deur die hoof-finansiële beampte bepaal met verwysing na sodanige vorige verbruik op dieselfde of 'n ander soortgelyke perseel of persele wat, na sy mening, as 'n redelike leidraad sou dien vir die hoeveelheid elektrisiteit wat oor die tydperk deur die voorlopige rekening gedek, verbruik is; met dien verstande dat indien dit sou blyk dat die werklike verbruik aansienlik hoër of laer is as die verbruik waarop 'n voorlopige rekening gebaseer is, mag die hoof-finansiële beampte te eniger tyd gedurende die eerste twaalf maande van bewoning, die bedrag wat in die voorlopige rekening verskyn, wysig.
- (b) Na afloop van die eerste twaalf maande van bewoning word die bedrag van 'n voorlopige rekening in subartikel (2) genoem, deur die hoof-finansiële beampte bepaal volgens die gemiddelde verbruik van die voorafgaande vier meterleestydperke en die hoof-finansiële beampte kan ten einde voorsiening te maak vir tariefverhogings of moontlik hoër verbruik gedurende 'n bepaalde tydperk, 'n toevoeging van hoogstens 50 % tot die bedrag wat in sodanige voorlopige rekening verskyn, maak.
- (4) Wanneer 'n verbruiker beweer dat hy 'n foutiewe rekeningstaat ontvang het, weens die toepassing van 'n verkeerde tarief of om enige ander rede as die onjuistheid van 'n meter, moet die raad sodanige ondersoek instel en toetse uitvoer as wat hy nodig ag en, indien hy daarvan oortuig is dat die verbruiker 'n foutiewe rekeningstaat ontvang het, dit dienooreenkomstig wysig. Indien hy nie aldus oortuig is nie,

moet die verbruiker die koste van sodanige ondersoek en toetse aan die raad vergoed.

Metering

- 8.(1) Die verbruik gedurende enige meterafleestydperk op enige perseel, word geneem as die verskil van die aflesing van die meter of meters daarop aan die begin en einde van sodanige tydperk, en waar maksimum aanvraag metering van toepassing is, maak die maksimum aanvraag ook deel van die meteraflesing uit.
- (2) Die lesing wat 'n meter toon is prima facie bewys van die elektriese energie wat verbruik is en van die maksimum aanvraag gedurende die meterafleestydperk en 'n inskrywing in die raad se boeke is prima facie bewys dat die meter die lesings getoon het wat die inskrywings as sodanig boekstaaf.
- (3) Die raad kan 'n begrotingsmeter op aansoek van 'n verbruiker, op 'n perseel installeer op koste van die verbruiker.
- (4) Eenhede vir gebruik deur middel van 'n begrotingsmeter, kan vanaf die raad aangekoop word by verkooppunte vir die doel ingerig.
- (5) Nadat 'n aankoopbewys by die verkooppunt geskep is, word geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop van die eenhede aangebied is, gedoen nie.
- (6) 'n Afskrif van 'n aankoopbewys kan op versoek aan verbruikers uitgereik word.
- (7) Indien 'n perseel waarop 'n begrotingsmeter geïnstalleer is van eienaar verwissel, word geen terugbetaling van die oorblywende eenhede in die begrotingmeter gedoen nie.
- (8) Die raad aanvaar geen aanspreeklikheid vir die verlies van eenhede in 'n begrotingsmeter wat weens peutering, die verkeerde gebruik van die begrotingsmeter of om welke rede ookal verlore gaan nie.
- (9) Indien 'n eienaar en/of bewoner en/of verbruiker geld aan die raad verskuldig is, kan die raad 'n persentasie van elke bedrag, wat aangebied word om eenhede vir die begrotingsmeter te bekom, verhaal totdat die volle balans vereffen is.

Toets van juistheid van meter

- 9.(1) (a) Indien 'n verbruiker of eienaar rede het om te glo dat 'n meter nie juis registreer nie, kan hy/sy die hoof: elektrotegniese dienste skriftelik versoek dat sodanige meter getoets word. Sodanige kennisgewing moet vergesel wees van die gelde ooreenkomstig die dienstarief en die hoof: elektrotegniese dienste moet so gou doenlik daarna die meter toets ooreenkomstig die gebruikskode of ooreenkomstig 'n prosedure wat die hoof: elektrotegniese dienste bepaal.
- (b) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (a) mag die hoof: elektrotegniese dienste, wanneer hy dit nodig ag, op 'n soortgelyke wyse die akkuraatheid van enige meter toets.
- (2) Die hoof: elektrotegniese dienste se bevinding met betrekking tot die juistheid van 'n meter, nadat die toets in subartikel (1) genoem, uitgevoer is, is finaal en 'n meter word geag om juis te registreer indien daardie toets bewys dat dit met 'n gemiddelde van nie meer as 2,5 persent oor 'n tydperk van 14 dae oor/of onderregistreer nie.
- (3) Die gelde betaalbaar ingevolge subartikel (1) moet terugbetaal word indien daar deur die toets bewys word dat die meter onjuis registreer.
- (4) Die hoof: elektrotegniese dienste moet die meter lees onmiddellik voordat dit vir toetsing verwyder word en die lopende afleestydperk word ten tye van sodanige aflesing beëindig.
- (5) Indien die hoof: elektrotegniese dienste, nadat hy 'n meter getoets het, of weens enige ander goeie en voldoende rede, oortuig is dat die meter nie korrek of hoegenaamd registreer nie, soos omskryf in subartikel (2), tree die raad op ooreenkomstig die bepalings van artikel 10.

Onvermoë van meter om juis te registreer

- 10.(1) Die lesing deur die defektiewe meter aangetoon, word verontagsaam en die verbruiker:
- (a) word met betrekking tot die lopende afleestydperk, met dieselfde bedrag gedebiteer as wat hy ten opsigte van die ooreenstemmende tydperk van die vorige jaar betaal het, behoudens aansuiwering wat as gevolg van enige verandering aan die installasie of die tarief nodig is;
- (b) word, indien hy nie gedurende die ooreenstemmende tydperk in subartikel (a) genoem die perseel bewoon het nie, gedebiteer op die grondslag van sy verbruik gedurende die drie maande wat die laaste datum waarop daar bevind is dat die meter juis registreer voorafgegaan het;

- (c) word, indien hy gedurende die hele tydperk in subartikel (b) genoem, nie die perseel bewoon het nie, van 'n voorlopige rekeningstaat soos bepaal in artikel 7 voorsien, of
  - (d) word, indien die defektiwiteit van die meter te wyte is aan 'n tegniese fout of 'n defek van watter aard ook al, gedebiteer op die grondslag van sy verbruik gedurende die eerste drie maande nadat die defektiewe meter herstel is of deur die lees van die geheue van 'n begrotingsmeter as bases vir die geraamde aansuiwering.
- (2) Indien daar vasgestel kan word dat die meter vir 'n langer tydperk as die meterafleestydperk in subartikel (1) genoem, onjuis geregistreer het, kan die verbruiker gedebiteer word met die bedrag ooreenkomstig die genoemde subartikel bepaal of vir 'n langer tydperk; met dien verstande dat geen bedrag aldus gedebiteer mag word nie ten opsigte van 'n tydperk langer as een jaar wat die datum waarop waar bevind is dat die meter onjuis registreer, voorafgegaan het nie.
- (3) Enige bedrag wat deur die verbruiker kragtens subartikels (1) en (2) verskuldig is, word deur hom betaal binne tien dae nadat hy skriftelik deur die raad aangesê is om dit te doen of die verbruiker word sonder versuim gekrediteer met enige bedrag wat hy te veel betaal het.

Afsluiting van toevoer

- 11.(1) Die raad het die reg om 'n verbruiker se toevoer onder die volgende omstandighede af te sluit:
- (a) indien die verbruiker versuim om 'n verskuldigde bedrag vir verbruik voor of op die betaaldatum in die rekeningstaat vermeld te betaal;
  - (b) in die geval van 'n ongemagtigde aansluiting of heraansluiting van 'n installasie by die verbruikersaansluiting of die elektrisiteitstoevoer;
  - (c) in die geval van die onbehoorlike gebruik van elektrisiteit wat die doeltreffende lewering van elektrisiteit aan 'n ander verbruiker belemmer of daarop bereken is om dit te belemmer;
  - (d) in die geval van die herverkoop van elektrisiteit vir gebruik op 'n ander perseel;

- (e) in die geval van die ongemagtigde verwydering of skeiding van 'n seël of slot wat deur die raad op enige meter, dienssekering, diensstroombreker of ander soortgelyke apparaat geplaas is;
  - (f) in die geval van die ongemagtigde bemoeiing of peutering met of die beskadiging van 'n verbruikersaansluiting of enige gedeelte daarvan, of
  - (g) in die geval van oortreding van enige ander voorsieningsvoorwaarde.
- (2) Die verskuldigde bedrag asook die gelde betaalbaar vir die afsluiting en heraansluiting van die toevoer, ooreenkomstig die dienstarief, is betaalbaar alvorens die toevoer herstel sal word.
- (3) Die raad kan sonder kennisgewing die toevoer van enige installasie tydelik afsluit met die doel om herstelwerk of inspeksie te doen, of om toetse uit te voer, of vir enige ander doel wat in verband staan met sy verspreidingsnetwerk of enige ander werke.

Verwydering van verbruikersaansluiting vir die doel van slopings of veranderings aan geboue

- 12.(1) Enigiemand wat verlang dat 'n bestaande verbruikersaansluiting verwyder moet word, moet die hoof: elektrotegniese dienste in kennis stel, deur voltooiing van die voorgeskrewe vorm verkrygbaar by die departement. Gelde betaalbaar vir die verwydering van sodanige aansluiting is ooreenkomstig die dienstarief.
- (2) Waar 'n kabelverbruikersaansluiting verwyder is ooreenkomstig subartikel (1) en 'n kabelverbruikersaansluiting vir 'n nuwe of veranderde gebou benodig word, word dit beskou as 'n nuwe kabelverbruikersaansluiting.
- (3) Die raad moet op aansoek deur 'n verbruiker, in 'n vorm deur die hoof: elektrotegniese dienste voorgeskryf, die toevoer afsluit en dit heraansluit na betaling van gelde ooreenkomstig die dienstarief.

Ongeoorloofde aansluiting

13. Niemand, behalwe 'n werknemer wat deur die raad gemagtig is, mag enige installasie by die verbruikersaansluiting of die verspreidingsnetwerk aansluit of heraansluit, of poog om dit te doen nie.

Onwettige gebruik

- 14.(1) Toevoer waarvoor daar 'n heffing van tyd tot tyd deur die raad bepaal is en wat deur 'n meter of stel meters gemeet word, mag vir geen doel gebruik word waarvoor daar 'n hoër heffing bepaal is nie.
- (2) Sonder die skriftelike toestemming van die raad mag geen elektrisiteit deur hom gelewer, gebruik word nie tensy dit deur die meter, wat aan die elektriese installasie gekoppel is, gegaan het nie.

Herverkoop van elektrisiteit

15. Niemand verkoop of lewer elektrisiteit wat deur die raad op 'n bepaalde perseel gelewer word, vir verbruik op 'n ander perseel as die ten opsigte waarvan sodanige voorsiening gemagtig word, of laat toe dat sodanige verkoop of lewering geskied nie en waar sodanige elektrisiteit vir verbruik op dieselfde perseel herverkoop word:-
- (1) moet sodanige elektrisiteit, ten opsigte van elke koper, gemeet word deur 'n submeter van 'n soort wat deur die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde goedgekeur is, asook sodanige vereistes wat van tyd tot tyd deur die hoof: elektrotegniese dienste bepaal mag word. Submetertoerusting moet gehuisves word in akkommodasie wat afsonderlik is van die akkommodasie wat vir die raad se meettoerusting voorsien word;
- (2) is die raad nie aanspreeklik vir enige onjuistheid of ander gebrek in enige submeter nie, of die Raad sodanige submeter of die installasie daarvan goedgekeur het al dan nie;
- (3) mag die tariewe en verkoopvoorwaardes waarteen elektrisiteit aldus herverkoop word, nie minder gunstig vir die koper wees nie as die wat betaalbaar en van toepassing sou gewees het indien die koper regstreeks deur die raad van elektrisiteit voorsien was, of
- (4) elke sodanige koper is daarop geregtig om te eis dat die verkoper hom van alle sodanige rekeninge, dokumente en ander inligting voorsien wat nodig mag wees om hom in staat te stel om te bepaal of die rekeninge deur hom ontvang, korrek is.

Inspeksie en toetse

- 16.(1) Die hoof: elektrotegniese dienste kan op enige redelike tydstip, of in noodgevalle te eniger tyd, of op versoek van die eienaar of die verbruiker, enige perseel betree en enige gedeelte van die verbruikersaansluiting of installasie daarop vir enige doel inspekteer of toets, insluitende die doel om vas te stel of daar 'n oortreding van

hierdie verordening of ander toepaslike wetgewing begaan is of begaan word. Die voorgeskrewe gelde ooreenkomstig die dienstarief is betaalbaar indien die inspeksie of toetsing op versoek van die eienaar of verbruiker uitgevoer word. Die eienaar of verbruiker moet, wanneer hy daartoe versoek word, enige dier, grond, stene, klip, houtwerk of ander voorwerp wat enige gedeelte van die verbruikersaansluiting of elektriese installasie versper of bedek, sonder koste vir die raad verwyder ten einde die inspeksie of toets moontlik te maak.

- (2) Enige werk of herstelwerk wat in opdrag van die hoof: elektrotegniese dienste uitgevoer moet word na afhandeling van die inspeksie of toets, moet in alle opsigte voldoen aan die Installasie Regulasie sonder koste vir die raad.

Installasie en bedrading moet voldoen aan wetgewing

17. Elke installasie, die bedrading daarvan en enige byvoeging daartoe of verandering daarvan moet voldoen aan die Installasie Regulasies. Die toevoer kan sonder enige kennisgewing gestaak word, indien die installasie nie aan die Installasie Regulasies voldoen nie.

Nie-aanspreeklikheid van die raad

18. Die raad is nie aanspreeklik vir enige regstreekse of onregstreekse skade of verlies wat deur die eienaar en/of bewoner(s) en/of enige verbruiker gely of opgedoen word voortspruitend uit of wat verband hou met die installering van 'n installasie of enige wysiging of toevoeging daartoe, of wat voortspruit uit die toestand van 'n elektriese installasie of die staking, onderbreking, beëindiging, afsluiting of ontoereikendheid van die toevoer van elektrisiteit nie.

Toevoerpunt

19. Die toevoerpunt word deur die hoof: elektrotegniese dienste bepaal en moet, behalwe waar hy andersins vereis en goedkeur, soos volg wees:
- (a) in die geval van 'n ondergrondse distribusiestelsel, by die distribusie- of meterkas op 'n sygaardjie of perseel geleë, waarvandaan die toevoer aan die verbruiker se perseel verskaf word;
  - (b) in die geval van 'n bopgrondse distribusiestelsel, by die klemme van die raad se toevoerkabel of op die verbruiker se meterbord waarop die meettoerusting geïnstalleer is, of op sodanige ander meterbord wat, volgens die oordeel van die hoof: elektrotegniese dienste, geplaas moet word op die grens van die

verbruiker se perseel of by 'n punt op die perseel soos ooreengekom;

- (c) in die geval van 'n grootmaat toevoer, by die klemme van die raad se skakeltuig wat die verbruiker se perseel voorsien, en
- (d) in die geval van 'n begrotingsmeter:
  - (i) indien die toevoer deur 'n ondergrondse kabel voorsien word, by die uitgangsklemme van die stroombreker by die distribusie- of meterkas op die sypaadjie of erfgrens, of
  - (ii) indien die toevoer deur 'n oorhoofse (boggrondse) distribusiestelsel geskied, by die uitgangsklemme van die hoofstroombreker by die paal.

Verbruikersaansluiting

- 20.(1) Die eienaar van die betrokke perseel moet, in die vorm soos deur die hoof: elektrotegniese dienste voorgeskryf, aansoek doen om die installasie of herinstallasie van 'n verbruikersaansluiting.
- (2) 'n Verbruikersaansluiting word op die eienaar se onkoste geïnstalleer en die koste daarvan, ooreenkomstig die dienstarief, moet aan die raad betaal word, voordat toevoer gemagtig word.
- (3) Elke gedeelte van die verbruikersaansluiting bly die eiendom van die raad.
- (4) Ondanks die feit dat die verbruikersaansluiting by 'n goedgekeurde elektriese installasie reeds voltooi mag wees, kan die raad na sy goeëdunke weier om elektrisiteit aan daardie installasie te lewer totdat alle bedrae deur dieselfde verbruiker aan die raad verskuldig, ten opsigte van daardie of enige ander verbruikersaansluiting, op dieselfde perseel al dan nie, betaal is.
- (5) In die geval van ondergrondse verbruikersaansluitings kan die raad van die verbruiker vereis om op eie koste, goedgekeurde afsonderlike pype of kanale te voorsien en te installeer vanaf die meterpunt in die gebou tot op die erfgrens.
- (6) Die raad kan, behoudens enige voorwaardes wat hy mag oplê, meer as een verbruikersaansluiting aan dieselfde perseel verskaf onderworpe daaraan dat die meerdere verbruikersaansluitings nie onderling verbind mag word nie.
- (7) Die aansoeker om 'n verbruikersaansluiting moet, voordat daar met die werk 'n aanvang gemaak word, die raad van sodanige vrywaring voorsien as wat die raad mag spesifiseer en die hoof: elektrotegniese

dienste kan weier om 'n verbruikersaansluiting te voorsien, totdat hy daarvan oortuig is dat niemand daartoe geregtig is om teen sodanige installasie beswaar te maak nie.

- (8) (a) Waar verskillende tariewe van toepassing is ten opsigte van die verskaffing van elektrisiteit aan dieselfde perseel, word afsonderlike stroombane voorsien en gemeet en waar dit nie gedoen word nie, is die hoogste tarief van toepassing.
- (b) Die verskaffing van elektrisiteit vir gemeenskaplike gebruik op die perseel ten opsigte van terreine, gange, trappe, badkamers, toilette en ander soortgelyke gebruike, geskied by wyse van 'n afsonderlike stroombaan en meter.

Beperking van grootte van motors

21.(1) Waar die raad se laespanningsleweringstelsel bestaan uit driefasige vierdraad wisselstroom, kan motors tot en met 2.2 kW gewikkel wees vir spannings soos voorgeskryf in die Elektrisiteitswet, 1987. Alle groter laespanningsmotors moet gewikkel wees vir drie fase by 380 volt.

(2) Aansitstroom van motors:

- (a) Tot en met 2.2 kW; 7 maal die ontwerpstroom op vollas.
Bo 2.2 kW tot en met 7.5 kW; 4 maal die ontwerpstroom op vollas.
Bo 7.5 kW tot en met 15 kW; 3 maal die ontwerpstroom op vollas.
Bo 15 kW; 2 maal die ontwerpstroom op vollas.
- (b) Tensy anders bepaal deur die hoof: elektrotegniese dienste, moet in die geval van motors met 'n vermoë bo 55 kW 400/231 V driefase, die aansitstroom tot 1.25 maal normale vollasstroom beperk word.
- (c) Alle elektriese beveiligingstoerusting vir meerfasige motors moet van so 'n ontwerp wees dat op doeltreffende wyse verhoed word dat enkelfasige werking kan plaasvind.
- (d) Die aansitstroom van hoëspanningsmotors word deur die hoof: elektrotegniese dienste volgens omstandighede bepaal. Tensy anders bepaal deur die hoof: elektrotegniese dienste, moet die totale aansitstroom van driefasige 400/231 V motors beperk word tot 1.5 maal die vollasstroom van die transformator wat die motors voer.
- (e) Die aansitstroom waarna in subartikels (a), (b) en (d) verwys word dien slegs as gids vir die maksimum-aansitstroom

toelaatbaar vir enige motor wat by die raad se leweringstelsel aangesluit staan te word en is nie vir die raad bindend nie.

- (f) Die raad kan te eniger tyd van 'n verbruiker verlang dat hy goedgekeurde stappe moet doen om die aansitstroom van enige motor of motors in 'n installasie te verminder indien hy dit nodig of wenslik ag, uit die oogpunt van ander verbruikers, of van oormatige belasting op die raad se hoofleidings of weens die aansitfrekwensie.

Verseëldde apparaat

22. Waar enige seël of slot deur die raad op enige meter, dienssekering, dienstroombreker of ander soortgelyke apparaat geplaas is, of dit aan die raad behoort al dan nie, mag niemand behalwe 'n gemagtigde werknemer van die raad, om enige rede hoegenaamd, sodanige seël of slot verwyder, breek, skend of hom andersins daarmee bemoei nie.

Peutering

23. Niemand mag op enige wyse of om enige rede hoegenaamd enige verbruikersaansluiting verf, skend, daarmee peuter of hom daarmee bemoei nie en slegs 'n gemagtigde beampte van die raad kan enige verstel- of herstelwerk daarvan verrig.

Aanspreeklikheid

- 24.(1) Die eienaar en/of bewoner van die perseel of die verbruiker is aanspreeklik om die raad vir enige skade aan die verbruikersaansluiting of enige gedeelte daarvan of aan enige ander apparaat van die raad op die perseel, te vergoed, tensy sodanige skade te wyte is aan nalatigheid aan die kant van die raad.
- (2) Indien die kabel of enige ander gedeelte van 'n verbruikersaansluiting beskadig word, moet die verbruiker die hoof: elektrotegniese dienste, sodra hy daarvan bewus word, in kennis stel en die hoof: elektrotegniese dienste of 'n persoon deur hom gemagtig, moet die skade herstel.

Soort toevoer

- 25.(1) Die volgende leweringstelsel bestaan op die raad se distribusienetwerk:
- (a) Enkelfasige wisselstroom, 231 volt spanning 50 Hz.

- (b) Driefasige wisselstroom, 400 volt spanning 50 Hz.
  - (c) Hoëspanningslewering teen verklaarde spanning.
- (2) Die hoof: elektrotegniese dienste beslis in enige besondere geval of lewering kragtens subartikels (1)(a), (b) of (c) hierbo moet geskied en sy beslissing word gebaseer op die volgende:
- (a) of sodanige lewering in die betrokke gebied beskikbaar is;
  - (b) of 'n toekomstige verandering in die lewering in die betrokke gebied verwag word; of
  - (c) waar die aangeslote aanvraag op die perseel meer as 50 kV.A is, en die vermoë van die raad se laagspanningsverspreidingsnet oorskry, kan die hoof: elektrotegniese dienste van die verbruiker vereis dat hy sy kragvoorsiening van die hoofspanningshoofleidings afneem (wat normaalweg getransformeer word tot 'n lewering van 400/231 volt) of deur middel van die raad se toerusting (die koste waarvan deur die verbruiker gedra word) of deur middel van die verbruiker se toerusting.
- (3) In sy beslissing of 'n verbruiker verplig moet word om sy lewering van die hoofspanningsgeleidings te neem, moet die hoof: elektrotegniese dienste ook in ag neem ekonomiese en tegniese oorwegings wat voortspruit uit die bestaande en moontlike toekomstige belastings en bedryfstoele van die betrokke netwerk, asook enige ander tersaaklike faktore, met insluiting van dié wat voortspruit uit die bestaande en waarskynlike toekomstige aard van die verbruiker se belasting.

Akkommodasie van diens

- 26.(1) Wanneer die raad dit vereis, verskaf die verbruiker op sy eie koste 'n meterkamer of substasie van goedgekeurde ontwerp vir die raad se uitsluitlike gebruik, op 'n goedgekeurde plek op die verbruiker se perseel.
- (2) Waar 'n substasie op die verbruiker se perseel opgerig is ingevolge subartikel (1), behou die raad die reg voor om elektrisiteit vanaf die geïnstalleerde toerusting ook aan ander verbruikers te lewer.
- (3) Ten einde die raad in staat te stel om toerusting oor of op die verbruiker se eiendom op te rig, aan te lê, of te installeer in verband met elektrisiteitstoevoer vir die verbruiker op die eiendom en aan ander verbruikers, moet die verbruiker gratis aan die raad vir 'n onbepaalde

tydperk 'n reg of regte van weg verleen langs 'n roete waaroor daar ooreengekom moet word en wat so reguit moontlik moet wees.

- (4) Indien die verbruiker nie die eienaar van die eiendom is nie, moet hy sodanige regte van weg gratis ten gunste van die raad verkry.
- (5) Indien 'n verbruiker die raad versoek om enige verandering aan die raad se bogrondse lyne, kables of ander toerusting aan te bring of om enige van sy toerusting te verplaas of te verwyder, moet die verbruiker die koste van sodanige verandering, verplasing of verwydering aan die raad vooruit betaal.

Instandhouding van installasie

27. Die eienaar en/of bewoner van 'n perseel moet te alle tye en tot bevrediging van die hoof: elektrotegniese dienste enige installasie op sodanige perseel wat aan die toevoer gekoppel is in 'n goeie toestand en werkende orde hou ooreenkomstig die veiligheidsvereistes soos voorgeskryf in die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993).

Beheerapparaat, lasvermindering en onderbreking van toevoer

- 28.(1) Die raad mag 'n beheerstelsel aan enige waterverwarmer, ruimteverwarmer van die opgaarsoort of aan enige ander apparaat installeer en te eniger tyd die genoemde apparaat, vir sodanige tyd as wat nodig geag word, afskakel.
- (2) Ten tye van spitslas of in noodgevalle, of wanneer, volgens die mening van die hoof: elektrotegniese dienste, dit vir enige voldoende rede nodig of wenslik mag wees om die las op die voorsieningstelsel te verminder mag die raad, sonder kennisgewing, die toevoer onderbreek vir so 'n tydperk as wat die hoof: elektrotegniese dienste dit nodig mag ag.
- (3) Die raad sal nie verantwoordelik wees vir enige verlies of skade, regstreeks of onregstreeks, wat ontstaan as gevolg van so 'n onderbreking van toevoer nie.

Belemmering van werknemers

29. Niemand mag –
  - (1) 'n inspekteur of gemagtigde amptenaar van raad hinder, belemmer of hom lastig val in die uitvoering van enige plig ingevolge hierdie verordening nie;

- (2) weier om sodanige inligting te verskaf as wat die raad redelikerwys mag verlang nie;
- (3) aan die raad enige inligting verskaf wat, na sy wete, vals of misleidend is nie, of
- (4) 'n inspekteur of gemagtigde amptenaar van die raad op enige wyse hoegenaamd verhoed of belemmer om gedurende normale werksure, vry en onbelemmerde toegang tot 'n meter te verkry om die nodige meterlesings te bekom nie.

Kragontwikkeling

- 30.(1) Niemand mag sonder die skriftelike goedkeuring van die hoof: elektrotegniese dienste, op enige wyse hoegenaamd, krag op 'n perseel ontwikkel nie, hetsy vir eie gebruik of verbruik deur andere.
- (2) Indien die goedkeuring bedoel in subartikel (1) hierbo verkry is, mag krag wat aldus ontwikkel word onder geen omstandighede by 'n elektriese installasie wat met die raad se toevoer verbind is, aangesluit word nie, behalwe deur middel van 'n goedgekeurde oorskakelaar.

Voldoende beveiliging

- 31.(1) Elke verbruiker moet verseker dat sy installasie voldoende beveiligingstoestelle insluit om beskadiging te verhoed:
- (a) van genoemde installasie as gevolg van steurings in die raad se stelsel, en
  - (b) van die raad se stelsel as gevolg van foute in genoemde installasie.
- (2) Die verbruiker moet nie onder enige omstandighede aanvaar dat enige beveiligingstoestel wat deur die raad voorsien word, geskik is of bedoel is om die verbruiker se elektriese installasie of apparaat te beveilig nie.

Ongereelde toevoer

- 32.(1) Behoudens die bepalinge van artikel 26 van die Elektrisiteitswet, 1987 is die raad nie aanspreeklik vir die gevolge vir die verbruiker of enige ander persoon van enige staking, variasie, stuwing of gebrek aan elektrisiteit nie.
- (2) Indien 'n onderbreking van die toevoer skade aan die verbruiker se uitrusting of besigheid kan veroorsaak, moet hy die nodige

voorsorgmaatreëls tref om hom teen sodanige moontlike skade te beskerm.

Kennisgewings

33. Enige kennisgewing of ander dokument wat die raad ingevolge hierdie verordening uitreik, word geag aldus uitgereik te gewees het indien dit deur die hoof: elektrotegniese dienste, die hoof-finansiële beampte of die munisipale bestuurder onderteken is of deur sodanige ander beampte aan wie enigeen van hulle magtiging mag verleen om namens hom te teken.

Betekening van dokumente

34. Enige voorskrif, kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie verordening aan 'n persoon gegee of gestuur word, kan gegee of gestuur word deur die oorspronklike daarvan op een van die volgende maniere af te lewer:
- (1) oorhandiging daarvan aan sodanige persoon persoonlik of aan sy behoorlik gemagtigde agent;
  - (2) deur sodanige voorskrif, kennisgewing of dokument te versend per vooruitbetaalde gesertifiseerde of geregistreerde pos, aan sy laasbekende huisadres, besigheidsadres of posbusnommer;
  - (3) oorhandiging daarvan aan 'n persoon oënskynlik bo die ouderdom van sestien jaar, op die eiendom wat behoort aan of bewoon word deur die persoon op wie die bestelling moet geskied;
  - (4) indien geen sodanige persoon gevind kan word nie, deur die voorskrif, kennisgewing of dokument op 'n ooglopende plek op die eiendom te plaas;
  - (5) indien 'n persoon 'n domicilium citandi et executandi gekies het, die stuk by sodanige adres op een van bogemelde maniere af te lewer, of
  - (6) enige voorskrif, kennisgewing of dokument wat kragtens hierdie regulasies aan die eienaar of bewoner van die eiendom afgelewer moet word kan aan die "eienaar" of "bewoner" van die betrokke eiendom geadresseer word sonder die eienaar of bewoner se naam of enige beskrywing.

Oortredings en strawwe

- 35.(1) Elkeen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding deur 'n hof strafbaar met 'n straf en/of gevangenisstraf.
- (2) Dit word geag dat die bewoner, of indien daar geen bewoner is nie, die eienaar van enige perseel wat van elektrisiteit voorsien is en waarop 'n oortreding kragtens hierdie verordening begaan word, aan daardie oortreding skuldig is, tensy hy bewys dat hy nie geweet het en nie deur die beoefening van redeliker ywer, kon geweet het dat dit begaan word nie, en dat dit deur 'n persoon begaan is oor wie hy geen beheer gehad het nie.
- (3) Iedereen wat die bepalings van artikel 14 oortree en wat gevolglik nie vir elektrisiteit wat gebruik is gedebiteer is nie, of gedebiteer is vir sodanige elektrisiteit teen 'n tarief laer as dié waarteen hy gedebiteer moes word, is ondanks enige straf wat ingevolge hierdie verordening opgelê mag word, aanspreeklik om aan die raad die bedrag te betaal wat betaalbaar sou gewees het indien genoemde oortreding nie begaan is nie, en sodanige bedrag word bereken teen die hoogste heffing waarvoor die betrokke tarief voorsiening maak, vanaf die datum waarop die oortreding oorspronklik plaasgevind het.
- (4) Behoudens die kostebevel van 'n bevoegde hof, kan die koste wat die raad aangaan om enige bedrag wat enige persoon ingevolge hierdie verordening aan die raad verskuldig is, te verhaal of probeer verhaal, van sodanige persoon verhaal word.

Toeslag

36. 'n Toeslag soos deur die raad goedgekeur, word gevoeg by elke rekening wat nie voor of op die 15de dag van die maand wat volg op die maand ten opsigte waarvan die rekening gelewer is, by die raad se kantore betaal is nie, of die eerste dag waarop die raad se kantore oop is, as die 15de op 'n Saterdag, Sondag of openbare feesdag val.

Arbitrasie

37. Indien 'n geskil of kwessie te eniger tyd tussen die voorsieningsowerheid en die verbruiker ontstaan oor die uitleg, betekenis of uitwerking van hierdie verordening of oor die regte, verpligtinge of aanspreeklikhede van beide partye daarkragtens, word sodanige geskil of kwessie of aangeleentheid of ding wat aldus aan ooreenkoms of aanpassing onderworpe is, by arbitrasie besleg op die wyse waarop daar ooreengekom word, en by gebreke daarvan, in

gevolge die bepalings van die Arbitrasiewet, 1965 (Wet 42 van 1965), soos gewysig.

Foutiewe Vooruitbetaalde meter

38. Waar 'n rekenaarprogram by die verkoop van koopkrag foutief sou raak en die vooruitbetaaldemeter as gevolg hiervan oorbrug moet word, sal die koste van die eenhede wat gratis gedurende hierdie periode verbruik is, soos deur die Hoof-Finansiële Beamppte bepaal, van die verbruiker verhaal word.

Lewer van gratis elektrisiteit

39. Die raad kan met die jaarlikse oorweging van tariewe vir die lewer van die diens, besluit om gratis dienste soos op Nasionale vlak voorgeskryf of soos deur die raad bepaal, aan verbruikers te lewer.